

ผาแต้ม Pha Taem

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ผาแต้ม ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 74 ของประเทศไทย เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2534 มีพื้นที่รับผิดชอบ 340 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ 3 อำเภอ ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ และอำเภอโพธิ์ไทร โดยทางด้านทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศใต้ติดกับแม่น้ำโขงซึ่งเป็นเส้นแบ่งพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยาวตลอดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ 63 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตพิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูดที่ $15^{\circ} 23' - 15^{\circ} 46'$ เหนือ และลองจิจูดที่ $105^{\circ} 38'$ ตะวันออก

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

สภาพทางธรณีของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม เป็นที่ราบสูงสลับกับภูเขาทราย จัดอยู่ในเขตที่ราบสูงโคราชและเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาพนมดงรัก ความสูงของพื้นที่เฉลี่ยโดยประมาณ 200 เมตรจากระดับน้ำทะเล และมียอดเขาจันทร์แดงที่สูงที่สุดโดยสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 461 เมตร มีผาสูงชันแถบริมแม่น้ำโขง มีลานหิน หรือพลาญหินกว้างกระจายอยู่ทั่วไป มีเสาดินที่เรียกว่า “เสาดินเลี้ยว” และแท่งหินรูปทรงแปลกตาอยู่มากมาย

อุณหภูมิแต่ละฤดูแตกต่างกันมาก อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ต่ำสุด 22°C สูงสุด 33°C ในฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน มักมีพายุฝนฟ้าคะนองอยู่บ่อยๆ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1,800 มิลลิเมตร ในฤดูหนาวอากาศเย็นจัด อยู่ระหว่างเดือนตุลาคม - กุมภาพันธ์ โดยในช่วงปลายฝนต้นหนาว (ตุลาคม - มกราคม) ทุ่งดอกไม้ป่าจะออกดอกเต็มทุ่ง ส่วนในฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดเป็นช่วงฤดูป่าเปลี่ยนสี สภาพดินไม้ หญ้า แห้งแล้ง เหลือแต่เมล็ดพันธุ์ที่รอการเจริญขึ้นใหม่เมื่อฤดูฝนมาเยือน

พืชพรรณและสัตว์ป่า

ผาแต้ม เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีป่าเต็งรังปกคลุมเกือบทั้งหมดของพื้นที่ ซึ่งไม้ในป่านี้มีรูปร่างแคระแกร็น เป็นเอกลักษณ์ สามารถพบเห็นได้ง่าย ได้แก่ รัง เหียง รวมถึงเหล้าดอกไม้อาที่เพิ่มสีสันให้สวยงามขึ้น เช่น บัดน้ำม่วง และกระดุมเงิน สำหรับป่าดงดิบแล้งสามารถพบเห็นได้บริเวณแหล่งน้ำลำธารของอุทยานแห่งชาติ ต้นไม้ที่พบในป่านี้ ประกอบด้วย ยางนา กระบาก รกฟ้า เขลง และแดง สนสองใบและสนสามใบก็สามารถพบในบริเวณป่าดงนาทาม

ป่าของอุทยานแห่งชาติผาแต้มเป็นที่พักพิงให้แก่สัตว์ป่าต่างๆ เช่น อีเห็นธรรมดา กระต่ายป่า เก้ง หมูป่า และพญากระรอกดำ จำพวกนกสามารถพบนกขุนทอง นกยูง เหยี่ยวต่างๆ นกบั้งรอกใหญ่ นกขุนแผน นกกระจับหญ้าสีข้างแดง นกตะขาบทุ่ง นกกินปลีอกเหลือง นกอุ้มบาตร และนกกะเต็น น้อยธรรมดาในระหว่างวันช่วงที่น้ำในแม่น้ำโขง แม่น้ำโขงลดลงจะสามารถพบเห็นหมูป่าและเสียดผาข้ามแม่น้ำจากฝั่งประเทศลาวมายังป่าของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

ผาแต้ม

เมื่อมองดูจากแม่น้ำโขงด้านล่าง จะเห็นเป็นหน้าผาสูงที่สวยงาม ตามธรรมชาติ บริเวณด้านล่างของหน้าผามีภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ปรากฏเรียงรายอยู่ตามผนังหน้าผาเป็นจำนวนมาก อายุราว 3,000-4,000 ปี มีภาพเขียนเรียงต่อกันเป็นแนวยาวทั้งที่เป็นภาพขนาดเล็กและขนาดใหญ่ประมาณ 180 เซนติเมตร คิดเป็นพื้นที่เกือบ 900 ตารางเมตร โดยมีภาพเขียนโบราณที่มากที่สุดเท่าที่เคยพบในประเทศไทย ภาพที่พบแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ ภาพคน ภาพสัตว์ ภาพเครื่องมือ ดึกสัตว์ ภาพฝ่ามือและภาพวาดลายเรขาคณิต ภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ ตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติ "ศิลปะถ้ำ" มีทั้งหมด 4 กลุ่ม ที่ผาขาม ผาแต้ม ผาหมอน ผาหมอนน้อย

เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดจากการกัดเซาะของน้ำ สายลม และแสงแดด ต่อเนื่องเป็นเวลาหลายร้อยล้านปี ลักษณะเป็นแท่งหินตั้งขึ้น มีส่วนบนเป็นแผ่นหินวางอยู่โดยไม่ติดกันคล้ายดอกเห็ด นับเป็นประติมากรรมชิ้นเอกของธรรมชาติ ชาวท้องถิ่นเรียกภาพเขียนลักษณะนี้ว่า "เสาเฉลียง" ซึ่งแปลมาจากคำว่า "สะเลียง" เป็นภาษาส่วย หมายถึง เสาหินที่มีลักษณะแปลกนั้นเอง

ป่าดงนาทาม

ป่าดงนาทาม อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 55 กิโลเมตร มีป่าสองใบตามธรรมชาติขึ้นอยู่บริเวณผา *ผาชนะได* เป็นตำแหน่งที่กรมอุทยานฯ ใช้เป็นจุดคำนวณการมองเห็นลำแสงเริ่มแรกของดวงอาทิตย์ในเขตประเทศไทย และในบริเวณใกล้เคียงยังมี น้ำตกห้วยพอก ซึ่งเป็นน้ำตกขนาดใหญ่ไหลลงสู่ด้านล่างตลอดแนวหน้าผา ต้นลำธารเกิดจากตาน้ำ ตามธรรมชาติบนภูดงนาทาม เมื่อมองทะลุป่าสนสองใบนี้ไปจะเห็นภูเขาตะมื่น สลับซับซ้อนทางฝั่งประเทศลาวเป็นฉากอยู่ตรงกลางตัดกับท้องฟ้าที่อยู่ด้านบนและลำน้ำโขงที่อยู่ด้านล่าง ซึ่งท่านสามารถเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจบริเวณป่าดงนาทาม ได้แก่ หินตำมจันทร์ น้ำตกกิตติ เสาเฉลียงคู่ สวนหินประหลาด พังดงดอกไม้ป่า เนินสนสองใบ ผาชนะได น้ำตกห้วยพอก ผากำปั่น ผาหินแตก น้ำตกกวโดน น้ำตกซ้อย

น้ำตกสร้อยสวรรค์

น้ำตกสร้อยสวรรค์อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 20 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงาม มีแอ่งน้ำที่สามารถลงเล่นน้ำได้ จะมีน้ำไหลในช่วงเดือนมิถุนายน-ธันวาคม เกิดจากลำธาร 2 สาย คือ ห้วยสร้อย น้ำตกจะตกในลักษณะแนวนันได้ และห้วยสะหม่น น้ำตกจะตกในแนวตั้งจากหน้าผาหน้าผา 90 องศา ซึ่งทั้งสองสายจะไหลมาบรรจบกันในเบื้องล่างมองดูลักษณะคล้ายสายสร้อยสูงราว 30-50 เมตร กว้างราว 30 เมตร ก่อนไหลลงสู่ลำน้ำโขง

น้ำตกทุ่งนาเมืองและถ้ำลี้ยักษ์

น้ำตกทุ่งนาเมืองและถ้ำลี้ยักษ์อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 40 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางเดียวกับน้ำตกแสงจันทร์ตามเส้นทางหลวง หมายเลข 2112 เลี้ยวขวาเข้าบ้านนาโพธิ์กลาง 12 กิโลเมตร สิ้นสุดที่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ผด.3 (ต้นท่าเกวียน) บริเวณน้ำตกทุ่งนาเมืองลักษณะเป็นน้ำตกที่สวยงาม น้ำไหลจากหน้าผาสูง 20 เมตร จะมีน้ำไหลในช่วงเดือนมิถุนายน-ธันวาคม และบริเวณทางลงของน้ำตก ท่านจะได้พบกับถ้ำลี้ยักษ์ที่มีความยาว 400 เมตร อายุประมาณ 400 ปี วัดรอบลำต้นได้ 1.50 เมตร ครอบคลุมพื้นที่เหนือน้ำตก

น้ำตกแสงจันทร์หรือน้ำตกลงรู

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติผาแต้มประมาณ 40 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดเล็ก สูงประมาณ 8 เมตร เกิดจากลำห้วยท่าโลงไหลตกลงจากเพิงหน้าผาที่เป็นช่อง ไพรอันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำตกตามธรรมชาติ ลักษณะมองดูคล้ายรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว และรูปหัวใจสีขาว มีเส้นทางขึ้นยากอยู่ประมาณ 2 เมตร ก่อนไหลลงสู่ลำน้ำโขง มีน้ำตกตลอดปี

พังดงดอกไม้ป่าบริเวณน้ำตกสร้อยสวรรค์มีเนื้อที่ประมาณ 42 ไร่ รวม 6 แปลง ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกและพืชกินแมลง เช่น สร้อยสวรรค์ (ลิ้นหอย) ดุสิตา (สีม่วง) เป็นพังดงดอกไม้ป่าขนาดใหญ่ที่สวยงามและออกดอกบานสะพรั่งในช่วงปลายฝนต้นหนาวประมาณเดือนตุลาคม - มกราคม ของทุกปี สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จทอดพระเนตรศึกษาพันธุ์ดอกไม้ป่าทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2548 และทรงพระราชทานนามดอกไม้ป่าจำนวน 5 ชนิด ได้แก่ ดุสิตา มณีเทวา สร้อยสวรรค์ ทิพเกสร และสร้อยจันทร์ สามารถเยี่ยมชมได้ในช่วงเดือนตุลาคม - กุมภาพันธ์ ของทุกปี

การเดินทาง

จากตัวจังหวัดอุบลราชธานีไปยังอำเภอโขงเจียม ระยะทางประมาณ 80 กิโลเมตร แล้วเดินทางไปตามเส้นทางยุทธศาสตร์สายโขงเจียม-เขมรราชูอีก 15 กิโลเมตร เลี้ยวขวาต่อไปอีก 5 กิโลเมตร จนถึงภูผาขาม ท้องที่บ้านหนองผือน้อย ตำบลไผ่ อำเภอโขงเจียม ซึ่งที่ทำการอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ตั้งอยู่ ปัจจุบันเส้นทางนี้ไปสิ้นสุดบนลานภูผาขาม ณ บริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งตั้งอยู่บนลานหินทรายของภูผาขาม ยังมีร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึกของหมู่บ้านรอบแนวอุทยานแห่งชาติ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ :

อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

บ้านหนองผือน้อย ต.ห้วยไผ่ อ.โขงเจียม อุบลราชธานี 34220
โทรศัพท์ 0-4525-2581 โทรสาร 0-4525-2582

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

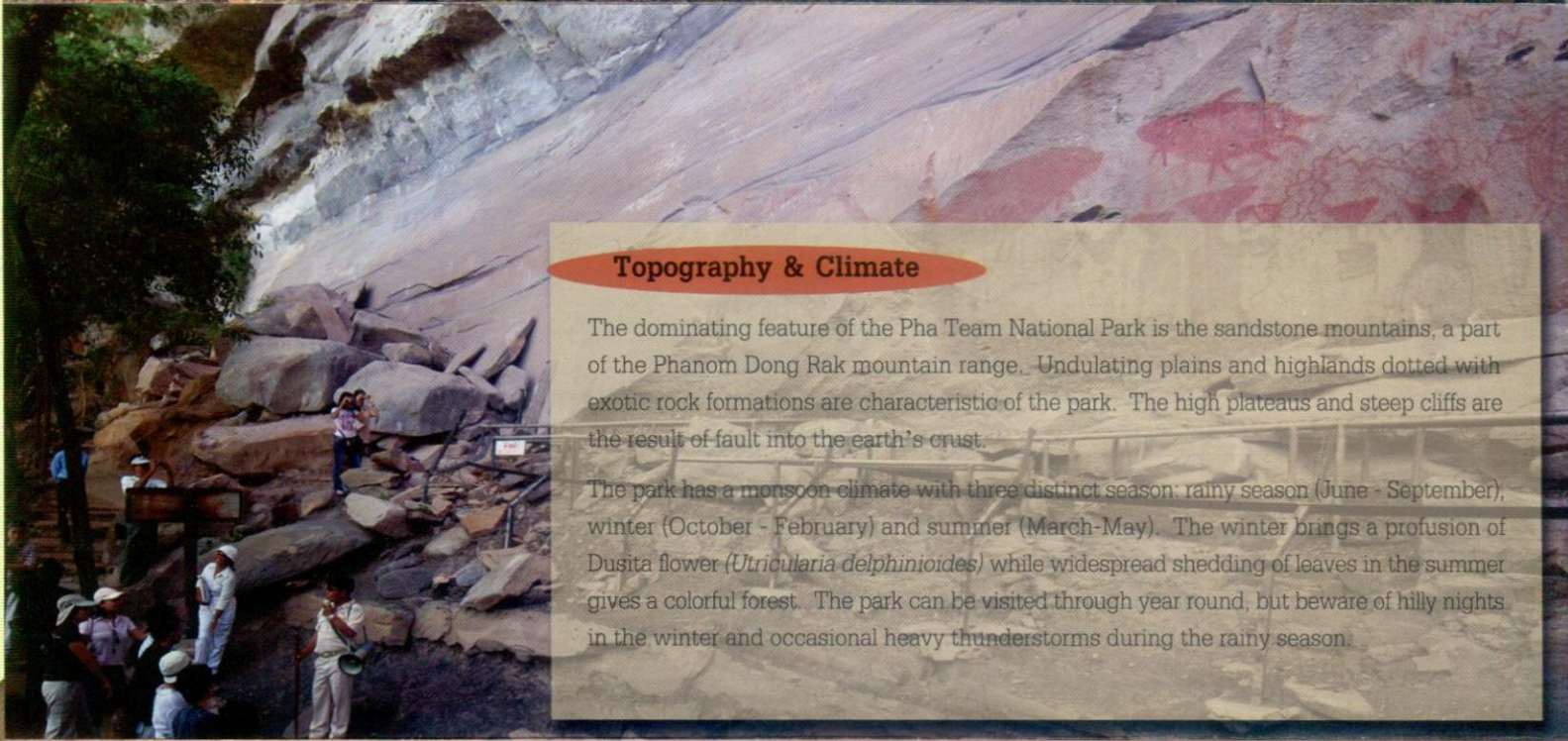
61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2562-0760 โทรสาร 0-2579-5269

ดูรายละเอียดได้ที่ www.dnp.go.th

Pha Taem National Park

Pha Taem was declared as the 74th national park in Thailand on the 31 December 1991. The 340 sq.km., park covers three districts of Ubon Ratchathani Province namely: Khong Chiam, Si Mueang Mai and Pho Sai. A section of the park is bordered by Mekong River as the line of demarcation between Thailand and Laos.

Topography & Climate

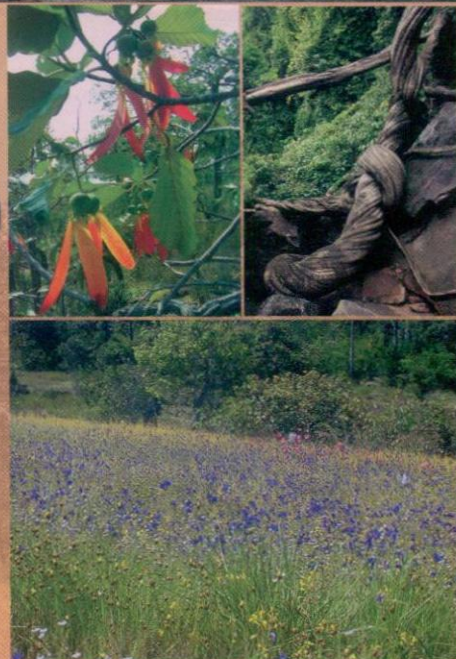
The dominating feature of the Pha Team National Park is the sandstone mountains, a part of the Phanom Dong Rak mountain range. Undulating plains and highlands dotted with exotic rock formations are characteristic of the park. The high plateaus and steep cliffs are the result of fault into the earth's crust.

The park has a monsoon climate with three distinct season: rainy season (June - September), winter (October - February) and summer (March-May). The winter brings a profusion of Dusita flower (*Utricularia delphinioides*) while widespread shedding of leaves in the summer gives a colorful forest. The park can be visited through year round, but beware of hilly nights in the winter and occasional heavy thunderstorms during the rainy season.

Flora and Fauna

Deciduous dipterocarp forests blanket most the national park. Thus dwarf trees in strange shapes can be easily found. There are many types of plants such as *Shorea siamensis* and *Dipterocarpus obtusifolius*. The forest is carpeted with color from fields of wildflowers such as *Drosera peltata*, *Doritis pucherrima* and *Eriocaulon henryanum*. Dry evergreen forest grows around creeks and streams. Its major plants include *Dipterocarpus alatus*, *Anisoptera costata*, *Terminalia alata*, *Dialium cochinchinense*, *Xylia xylocarpa*. *Pinus merkusii* and *P. kesiya* can be found on the mountain.

The forests of the park are home for small animals like Common Palm Civet, Siamese Hare, Northern Red Muntjac, Wild Boar and Black Giant Squirrel. A variety of birds include Hill Myna, Green Peafowl, Hawks, Green-billed Malkoha, Blue Magpie, Rufescent Prinia, Indian Roller, Olive-backed Sunbird, White Wagtail and Common Kingfisher. During dry season when water in the Mekong River descends, there are some Wild Boar and Southwest Chinese Serow that cross the river into the park.

Attractions

Pha Taem Cliff can be best observed from dawn by the Mekong River. Beside the cliff is historic wall of age 3,000-4,000 years. More than 300 paintings stretch out over 180 meters of the cliff wall. There are depictions of fish traps, men and animals such as turtle, Mekong Giant fish, elephants. The nearby Pha Chek and Pha Moei Cliffs also contain paintings, but of a different style and not as numerous as at Pha Taem cliff.

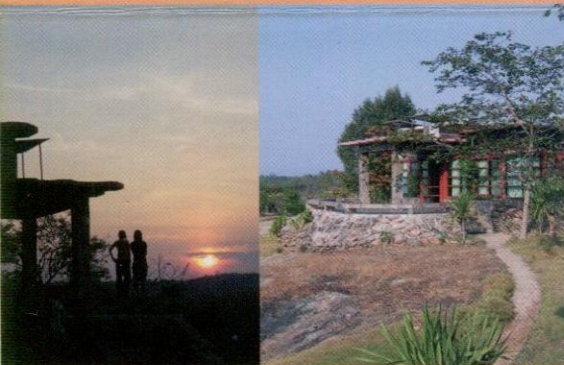
Rock Pillars (Sao Chaliang) are mushroom-like natural wonders of tiered sandstone rock. The stone columns in the area have evolved from the umbrella-like section period.

Soi Sawan Waterfall is a large perennial waterfall originating from 2 main waterways. Huai Sanom from a high and steep cliff, and Huai Soi. The two waterways look like two traces of a necklace that before merging with the Mekong River.

Thung Na Mueang Waterfall and Giantic Lianas : Thung Na Mueang Waterfall is a medium Waterfall flowing straight off a high and steep cliff to a creek below.

Saeng Chan or Long Ru Waterfall is unique because it flows through a mountain tunnel to a pool below. The water hits against the tunnel resembles the moonlight against the earth surface.

Pa Dong Na Tham is a natural pine forest dominated by *Pinus merkusii*, close to the above mentioned cliffs. From here you have splendid views across the Mekong river and into Laos.

Getting There

From Mueang district, Ubon Ratchathani Province travel about 80 kilometers to Khong Chiam district before taking the Khong Chiam - Khemmarat Road and continuing for a further 15 kilometers. Then turn right for five kilometers to Phu Pha Kham and Pha Taem National Park headquarters.

Accommodation

Pha Taem National Park has bungalows, campsites, tents and other facilities. To reserve or contact visitor center of Pha Taem National Park

Pha Taem National Park Headquarters

Nong Phue Village, Huai Phai Sub-district, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province 34220.
Tel. 0-4525-2581, Fax. 0-4525-2582

Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation.

61 Phahonyothin Rd., Lat Yao, Chatuchak, Bangkok 10900

Tel. 0 2562 0760, Fax. 0 2579 5269

<http://www.dnp.go.th>

